

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2018-06-21	1	Johanna Wahlbäck	Skapat dokument

Restaureringsplan för N2000-området Ribbingsholm inom projektet Life Bridging The Gap LIFE15 NAT/SE/000772

Om Projektet Life Bridging The Gap

Projektet Life Bridging The Gap kommer att genomföra olika åtgärder i 30 olika N2000-områden i Blekinge, Östergötland och Kalmar län samt Linköpings kommun. Projektet ska arbeta i värdefulla ekmiljöer och förstärka deras värden så att de kan finnas kvar i framtiden och hysa samma värdefulla arter. Bland annat ska man:

- Restaurera igenväxta ekmarker
- Plantera ekar i områden som saknar ekföryngring
- Skapa död ved för att försöka överbrygga glappet i åldersstrukturen
- Skapa död ved på artificiell väg för att öka förutsättningarna för vissa ovanliga skalbaggar att fortleva

Uppgifter om området

Natura 2000-område:	SE0230361
Naturreservat:	Ribbingsholms naturreservat
Län:	Östergötland
Kommun:	Norrköping
Kontaktperson:	Johanna Wahlbäck, Länsstyrelsen Östergötland
Mittkoordinater:	SWEREF99 TM: 551475, 6494977
Fastighetsbeteckning/Markägare:	Ribbingsholm 1:1, 2:1, 3:1/Vera Karlsson, Kjell Karlsson, Caroline Danfors, Catarina Andersson

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Kod	Natura 2000 habitat	Areal (ha)
9070	Trädklädda betesmarker av Fennoskandisk typ	9,2 ha
6930	Åkermark	0,8 ha

Åtgärder:

- A2 Restaureringsplan
- C3 Plantering: stor ek med stängsel
- C4 Åtgärder för att skapa död ved: mulmboxar, ekoxeanläggning & veteranisering
- D1 Uppföljning av habitat: planterade ekar
- E1 Informationsaktiviteter: infotavla om projektet

Beskrivning av objektet

Ribbingsholms naturreservat ligger öster om Motala ströms inlopp i sjön Glan i Norrköpings kommun, vid gården Ribbingsholm cirka 2 km nordväst om Skärblacka centrum.

Ribbingsholmsreservatet består till största delen av ekhagmarker och strandängar. Två öar ingår i reservatet. Granholmen i Glan samt hälften av Vassholmen som ligger i Motala ström. Reservatet är cirka 29 hektar. Området är även Natura 2000-område, utpekat för förekomsten av trädklädda ekhagar, strandäng, samt för läderbaggen, en av EU prioriterad skalbaggsart.

Syfte & mål

I Life-projektet ska 30 ekområden restaureras genom rövning, intensifierad och/eller återupptagen hävd. Åtgärder ska också genomföras för att gynna Natura 2000-arterna läderbagge, större ekbock, ekoxe och hålträdlokrypare, som är helt beroende av gamla ekar. Totalarealen som ingår i projektet är 1405 hektar. I Östergötlands län ingår nio projektområden.

Ekmiljöer tillhör de mest artrika miljöerna i svensk natur. Fler än 1000 arter är mer eller mindre beroende av eken för sin överlevnad! Varför behövs projektet? Många gamla ekar har vuxit upp i ett öppet odlingslandskap, men står idag i marker som håller på att växa igen. Gamla, grova ekar, liksom andra hagmarksträd och buskar som hamnat i skogen, mår dåligt och dör på sikt om inget görs. För att förhindra detta behöver inväxande sly och träd tas bort. Att återinföra bete är mycket positivt för att bevara naturvärdena i igenväxta ekhagmarker.

Ekar föryngrar sig dåligt både i slutna skogar och i hårt betade marker. I många betesmarker är buskarna bortröjda. Plantering av ekar och buskar kan därför behövas för vi ska få en ny generation hagmarksträd och buskar. I vissa områden saknas vissa generationer av ekar. Kanske finns bara några stycken riktigt gamla och många medelålders ekar. Då sådana generationsglapp finns kan vissa åtgärder vara nödvändiga för att skynda på ekars åldrande eller på annat sätt hjälpa arterna att överleva långsiktigt.

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Planerade åtgärder:

Action A2 *Restaureringsplan*

Planerat i ansökan: 06/2017 – 06/2019

Genomförs: 11/2017 – 07/2018

Beskrivning

En restaureringsplan tas fram för området. Restaureringsplanen beskriver mer detaljerat var och hur åtgärderna ska genomföras.

Action C3 *C3.1 Plantering stor ek med stängsel*

Planerat i ansökan: 10/2019 – 03/2022

Genomförs: 09/2019 – 09/2021

Beskrivning

Plantering av stora ekar ska ske för att säkerställa att det finns efterträdare till de idag gamla ekarna i naturreservatet. De planterade träden ska skyddas med stängsel för att hålla undan hjortdjur. Under etableringsfasen bevattnas ekarna vid behov.

Action C4 *C4.1 Mulmholkar*

C4.2 Ekoxeanläggning

C4.3 Veteranisering

Planerat i ansökan: 12/2017 –

Genomförs: 08/2018 – 12/2020

Beskrivning

Ihåliga gamla ekar har en rik fauna knuten till sig. Den mest artrika miljön är själva håligheter i stammarna och framförallt i den kompost som ansamlas på botten som kallas mulm. Det är möjligt att skapa artificiella miljöer som fungerar för en stor andel av hålträdsarterna. Dessa kallas mulmholkar och ser ut som mycket stora fågelholkar. Inom Ribbingsholms naturreservat kommer mulmholkar att sättas upp i området med gamla värdefulla ekar och lindar. Holkarna kommer att ställas mot varsitt träd och spännas fast med hjälp av elastiska band. Holkarna fylls med ekspån och löv för att efterlikna en miljö som finns i hålträd. Totalt kommer 10 mulmholkar att sättas upp inom Ribbingsholms naturreservat.

För att gynna ekoxe och andra vedlevande insekter kommer ekoxeanläggningar att göras. De skapas genom att stockar av bland annat ek delvis grävs ner i soliga lägen. Totalt kommer 4 ekoxeanläggningar att skapas inom Ribbingsholms naturreservat. Träd som ändå behöver tas bort i reservatet kommer att användas i nästena.

Veteranisering är en naturvårdsmetod där unga träd medvetet tillfogas skador i syfte att tillskapa och efterlikna strukturer, substrat och mikromiljöer som normalt bildas i mycket äldre träd. Denna åtgärd är viktig för många rödlistade arter då den skapar långlivade livsmiljöer i levande träd. Totalt ska 60 träd veteraniseras inom Ribbingsholms naturreservat. Åtgärderna utförs av arborist på medelålders ädellövträd.

Action D1 *D1.3 Uppföljning av planterade träd*

Planerat i ansökan: 05/2017 –

Genomförs: 09/2021 – 09/2026

Beskrivning

Alla plantor kommer att besiktigas under vegetationsperioden år 5 respektive år 10, för att avgöra hur stor andel av plantorna som överlevt.

Action E1 *E1.2 Informationsskyltar om projektet*

Planerat i ansökan: 06/2018 –

Genomförs: 01/2018 – 10/2018

Beskrivning

I området ska en skylt, som informerar om projektet och dess syfte, sättas upp.

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Life –
Bridging
the Gap

Tabell 2 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Subaction	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens	Motivering
C4.2 - ekoxekomposter	2 st	4 st	+2	Det finns lämpliga platser för ekoxeanläggningar. Eftersom det är ont om lämpliga platser i Ljusfors projektområde, planeras 2 extra ekoxekomposter att anläggas i Ribbingholm.
C4.3 - veteranisering	50	46	-4	Vid planering fann man 46 träd lämpliga för veteranisering. I Hästenäs fanns fler träd som var lämpliga för veteranisering och man gjorde därför fler veteraniseringar där.

Bilaga 1 – Åtgärdsplan inklusive tidsplan.

Innehållet i denna plan ansvarar projektet LIFE Bridging the Gap för. Det återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens uppfattning.

Bilaga 1 – Åtgärder inklusive tidsplan (action C3 och C4)

